

УДК 338.48

Марценюк Л.В.¹, Кандел Б.²

¹ д-р екон. наук, проф., Український державний університет науки і технологій,
м. Дніпро

² д-р екон. наук, проф., Університет Катманду, м. Катманду, Непал

**ЗАЛІЗНИЧНИЙ ТУРИЗМ – ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ
ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ**

Більшість туристичних подорожей передбачають використання туристом одного або декількох видів транспорту, в залежності від пункту вибуття до призначення. Зазвичай відбувається поєднання різних видів транспорту, адже немає масової доставки пасажирів, так би мовити «до дверей», наприклад, готелю поїздом чи літаком, для цього буде використано автомобільний транспорт. Знову ж таки, аби дістатися іншого материка, треба скористатися послугами водного або авіаційного транспорту, а вже в межах материка доцільніше використовувати залізничний та/або автомобільний транспорт.

В Україні є всі передумови розвитку залізничного туризму, адже багата на туристичні дестинації країна є цікавою як для внутрішніх, так і для іноземних туристів [2]. Вважаємо, що після ретельного аналізу наявної туристичної інфраструктури є сенс проаналізувати наявність та стан залізничної інфраструктури та оцінити можливість організації туристичних залізничних подорожей за тим чи іншим маршрутом. Сфера залізничного туризму доволі багатогранна, вона охоплює як послуги з перевезень туристів, так і надання їм сукупних послуг [3]. Все це забезпечує зростання економічного потенціалу країни, адже за умов організації залізничного туризму у вигаді будуть усі причетні до організації цього виду туризму суб'єкти господарювання та галузі в цілому [4]. Залізничний туризм може бути організований як широкими, так і вузькими залізничними коліями. Головне, що рухомий склад повинен бути підвищеного комфорту, це повинен бути саме туристичний потяг, а не звичайний, з плацкартними вагонами наприклад. Залізничний туризм може бути круїзний або оглядовий, а також це можуть бути трансферні перевезення туристів спеціальним рухомим складом, наприклад, рейкомобилем (рис. 1).

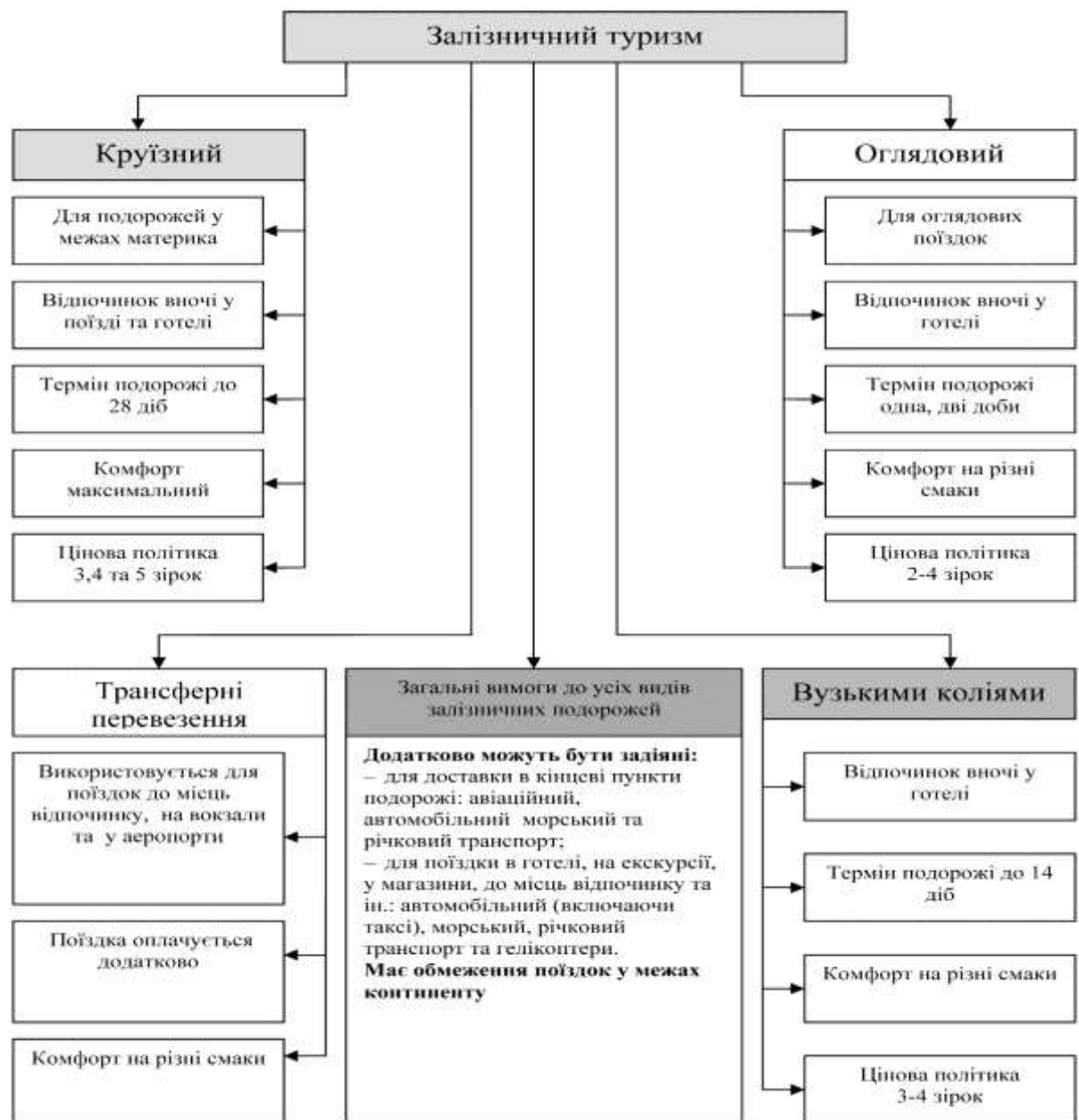

Рисунок 1. Потенційні види залізничного туризму.

Різні види залізничного туризму повинні виконуватися різними видами рухомого складу (це можуть бути поїзди, що курсують широкими коліями, або вузькими, або рейкомобілі). В Україні спочатку доцільно організувати залізничні туристичні подорожні вузькоколійками, а потім, зі збільшенням попиту на залізничні туристичні перевезення, є сенс організувати туристичні подорожі широкими коліями між туристичними центрами, які користуються попитом відвідувачів. Вузькоколійки в Україні хоч і є (Боржавська, Гайворонська або «Подільський трамвай», Вигодська або «Карпатський

трамвай», Антонівська або «Зозуля»), але вони в більшості своїй знаходяться в занедбаному стані і експлуатуються не на всю можливу протяжність. Разом з тим, на наш погляд, простіше їх відремонтувати аніж прокласти нові колії та будувати нові туристичні маршрути. Крім того, в зоні прилягання цих вузькоколієк є туристичні об'єкти, які можуть зацікавити відвідувачів.

В період воєнного стану, коли держава витрачає кошти, в першу чергу, на обороноздатність країни та виконання своїх зобов'язань перед громадянами в соціально-економічному плані, вільних коштів на розвиток туризму, будь-якого, в тому числі і залізничного, немає. Масовий туризм за участі держави доцільно буде розвивати у післявоєнний час.

Список використаних джерел:

1. Oleksandr Pshinko, Larysa Martseniuk, Volodymyr Bobyl and Olena Kakhovska. Economic and mathematical models of development of the railway tourism. SHS Web of Conferences. Volume 67 (2019). Fifteenth Scientific and Practical International Conference «International Transport Infrastructure, Industrial Centers and Corporate Logistics» (NTI-UkrSURT 2019). <https://doi.org/10.1051/shsconf/20196706044>
2. Martseniuk Larysa, Kandel Bijay Kumar, Kovalenko-Marchenkova Yevheniia. Directions of integration of railway transport of Ukraine into the European railway network. Philosophy, Economics and Law Review. 2022. Vol. 2. No. 2. P. 96-109. DOI 10.31733/2786-491X-2022-2-96-109
3. Pshinko O., Charkina T., Martseniuk L., Orlovska O. Hubs as a Key Tool for Improving the Quality of the Service and Development of Multimodal Passenger Traffic. Transport Problems. 2022. Vol. 17, Iss. 1. P. 201–214. DOI: 10.20858/tp.2022.17.1.17.
4. Severino, A.; Martseniuk, L.; Curto, S.; Neduzha, L. Routes Planning Models for Railway Transport Systems in Relation to Passengers' Demand. *Sustainability* 2021, 13, 8686. <https://doi.org/10.3390/su13168686>